

Giulio Boccaletti

Aquest físic italià establert a Londres va començar investigant sobre el clima a la Universitat de Princeton i la NASA i ha acabat ocupant-se de política i empresa en organitzacions com la consultora McKinsey i la fundació The Nature Conservancy. L'aigua és un element natural i polític alhora, afirma al seu últim llibre.

«Les inundacions depenen de com es gestionen els boscos»

Ático de los Libros

MICHELE CATANZARO
Barcelona

— **¿Per què l'aigua és política?**

— El cor de la qüestió hídrica és més polític que tècnic. La conversa sobre l'aigua va de la nostra identitat i del nostre futur econòmic i social. Parlar de l'aigua és una manera de parlar del clima. El canvi climàtic està passant i el futur no serà com el passat. El risc és que la gent pensi que aquesta és una qüestió tècnica. En realitat, les decisions fonamentals amb què ens enfrontem són polítiques, institucionals, d'identitat.

— **¿Té un exemple d'això?**

— El conflicte d'Ucraïna. Per a la majoria de les persones del món el seu efecte principal serà en la producció de blat. Aquest cultiu depèn de tecnologies de reg sofisticades. Fa uns mesos, una conversa sobre aquest tema s'hauria centrat en aquestes tecnologies. Però la qüestió política profunda és qui controla el territori.

— **¿I un exemple espanyol?**

— La sequera al nord del Mediterrani. Es podria pensar que és una qüestió de capacitat d'emmagatzematge o d'eficiència del reg. Hi ha alguna cosa d'això. Però la variable fonamental és què es cultiva. Problemes com: si un agricultor que cultiva arròs ha de passar a cultius de secà, ¿qui paga per això? Ràpidament, això es converteix en una qüestió política.

— **Embassaments i transvasaments marquen la història recent d'Espanya.**

— Durant la primera meitat del segle XX, els governs dels països desenvolupats van actuar de llampistes per convertir un sistema hídric molt variable en un on tot-hom té aigua en una aixeta. Els pioners van ser els EUA, a Califòrnia i Arizona. Això va passar a conseqüència de l'expansió del sistema hidroelèctric, que va impulsar la

«La il·lusió del control de l'aigua és un artifici que està a punt de trencar-se»

«Les decisions a prendre no són tècniques, tenen a veure amb el nostre futur»

«Hi haurà sequeres: primer patiran els agricultors. Després, la població general»

Giulio Boccaletti.

Agua: una biografía

GIULIO BOCCALETTI

Ático de los Libros.

512 pàgines

Preu 26,90 euros

segona industrialització. També es va presentar la gran capacitat de despesa de l'Estat, que va créixer molt fins a la crisi energètica dels anys 70.

— **A Catalunya es va debatre fa anys el transvasament del Roine.**

— Avui valorem aquestes infraestructures de manera diferent, pel seu impacte mediambiental. Fer una gran transferència de conques es valora diferent del segle XXI.

— **¿Què opina de la municipalització de l'aigua?**

— La qüestió no és la propietat de l'aigua, que continua sent de l'Estat, sinó qui gestiona la infraestructura que la transporta, si és un actor públic o qui n'és un de pri-

vat. D'una banda, el privat extreu un guany d'aquesta operació, que és un cost addicional. D'altra banda, avui el sector públic no té gaire capacitat financera per pagar infraestructures, que requereixen grans capitals. A París, el sector privat va modernitzar la infraestructura i, quan va caducar el contracte, el sector públic la va recuperar. No obstant, la qüestió municipal és una part petita de tota la gestió de l'aigua.

— **¿Què hi ha més enllà d'això?**

— L'ús del territori. La variable principal per saber quanta aigua hi ha en una conca és el tipus de plantes que hi creixen. La gestió de les inundacions depèn de com es gestionen els boscos i els camps. A Catalunya cal parlar de

com es gestiona el territori i l'aigua i qui té dret a decidir-ho. Una vegada que s'hagi decidit això, que l'aigua l'entregui una entitat pública o una de privada dependrà de les condicions que posin.

— **Diu que pensem poc en l'aigua: ¿per què?**

— Vivim en una il·lusió de control de l'aigua. És un artifici que està a punt de trencar-se. El canvi climàtic tornarà a enfrontar-nos amb els problemes de l'aigua. Vivim en un món aparentment estable. Plogui el que plogui, puc continuar dutxant-me, encara que hi hagi sequera. Passa el mateix amb les inundacions. Hi ha embassaments i marges que ens protegeixen. Hem uniformat el territori per viure a un ritme diferent del de la naturalesa. Però aquestes infraestructures estan dimensionades sobre el clima del passat. Ara, aquest serà molt més variable i irregular. Aquestes infraestructures es veuran superades. Hi haurà sequeres. Primer patiran els agricultors. Després, la població general. També hi haurà problemes relacionats, com inundacions i incendis. Aquesta és la normalitat per a la majoria del planeta. Ara la redescobrirem nosaltres també.

— **¿És pessimista o optimista?**

— Optimista. No ens enfrontem a una distopia. Part de l'adaptació serà una acceptació de la nova variabilitat. Però també tenim una capacitat d'actuar enorme. Les solucions requereixen legitimitat i recursos. En el passat, vam transformar el paisatge quan expressem una visió col·lectiva sobre el que volíem i mobilitzem recursos financers i treball. La legitimitat és el resultat d'una decisió política. L'alternativa és el despotisme. No s'han de delegar les decisions en unes oficines. Necessitem molta més discussió pública sobre l'aigua.

— **¿A quines solucions es refereix?**

— Necessitem gastar-ne més al territori, més diners per a infraestructures naturals i verdes. Una banca verda. Institucions que mobilitzin capital. També necessitem una gestió integrada dels recursos hídrics i de les conques. Sobretot, els partits han de reflexionar i fer propostes sobre com imaginem que sigui el territori. ■

Compartim les preguntes sobre el món en què vivim que la ciència pot respondre.

Escaneja el codi QR per escriure'ns.